

Příběh Výpočetního střediska a podniku Ingstav Brno v letech 1969-1990

Fakta:

V roce 2026 se sešla hned tři nejen regionálně, ale i celostátně technicky a historicky zajímavá výročí.

V březnu 1971 před 55 lety byla uvedena do provozu budova Podnikového ředitelství Ingstav Brno na adrese „Václavská, dříve Koněvova 55“, jako tehdy **nejmodernější administrativní budova v Brně**. Jejím autorem byl brněnský architekt Ivan Ruller, který navrhl nedávno realizované úpravy Rullerova nábřeží řeky Svatavy

*Do budovy se nastěhovalo též výpočetní středisko (VS), fungující od roku 1969 a **v srpnu 1971** byl v suterénu spuštěn sálový počítač Tesla 200. Ten se před 55 lety stal prvním podnikovým počítačem v rámci rezortu stavebnictví České socialistické republiky. **VS díky své moderní organizaci práce bylo následně mimořádně široce využíváno pro související odborné konzultace v Brně i přednášky na řadě celostátních seminářů a konferencí.***

***V říjnu 1951 před 75 lety pak došlo k založení jednoho z nejvýznamnějších a největších stavebních podniků socialistického Československa – n.p. Ingstav Brno.** V letech dle názvu pak byla z výše zmíněné budovy s intenzivním využíváním VS řízena realizace takových akcí jako Vodní dílo Dalešice a Mohelno, Březovský vodovod pro Brno, Koupaliště na Kraví hoře, Sportovní hala Rondo, Vodní dílo Nové Mlýny a regulace Dyje pod Pálavou, PVE Dlouhé stráně v Jeseníkách a dlouhá řada menších přehrad, vodohospodářských staveb, kanalizačních čistíren i dalších.*

O stavbách, realizovaných podnikem Ingstav byla vytvořena též umělecká díla: Zdeněk Pluhař: „Modré údolí“ – kniha 1954 a přeprac. 1972 – O stavbě Vířské přehradě TV seriál „Velké sedlo“ – řada podrobných záběrů z betonové přehradě Kružberk Film „Kdo hledá zlaté dno“ – Rozsáhlé svědectví o sypání hráze Vodního díla Dalešice.

Podnik Ingstav svoji činnost ukončil koncem května 1990 jejím rozložením do bývalých závodů v Brně, Ostravě, Opavě, Hradci Králové, Uherském Hradišti a v Kojetíně.

Info-zdroje:

- a) Částečně uspořádané dokumenty a pamětnické články v digitální expozici prog-story.
- b) Neuspořádané publikace a texty k činnosti VS Ingstav v osobním archivu Ing. Čevely vč. metodických materiálů k systémovému řízení organizace práce VS a programování, které byly převzaty jako metodická doporučení v rámci Českého rezortu stavebnictví
- c) Publikace a další veřejně dostupné materiály o činnosti a stavbách n.p. Ingstav
- d) Zatím funguje pamětník Ing. Vlastimil Čevela (*1938), který v letech 1969 až 1990 pracoval jako jeden z vedoucích programátorů-analytiků ve VS Ingstav, mj. řídil tým pro analýzu celopodnikového řízení s vazbou na nový počítač EC1026 a průběžně pracoval v redakční radě podnikového Zpravodaje, kde publikoval přes 80 populárních článků.

Navrhovaný námět

pro činnost redaktorky G. Kocourkové ve spolupráci s pamětníkem V. Čevelou, dohodnutou a realizovanou formou dodatků ke Smlouvě o spolupráci:

I. etapa (do léta 2026, resp. dle termínů, potřebných pro plánování TMB)

Cíl: *Nevíme, co všechno máme k dispozici a co z toho dokážeme vytvořit.*

Proto to musíme zkusit, abychom věděli, že to nepůjde nebo půjde?

Úkol:

Analyzovat, katalogizovat a zhodnotit výše uvedené info-zdroje z pohledu využitelnosti k prezentaci výše uvedeného námětu v rámci činnosti TMB.

Výsledkem této etapy bude zpráva, která kvalifikovaně posoudí možnosti prezentace:

A – Systematické doplnění digitální expozice o téma dle názvu (II. etapa)

B – Využití podkladů pro samostatnou populárně naučnou publikaci TMB, s přípravou věcného obsahu, včetně nafotografování vybraných staveb ve 2. pololetí 2026 (II. etapa) a vydáním v roce 2027 (III. etapa)

C – Využití podkladů pro malou nebo velkou výstavu fotografií v budově TMB s přípravou věcného obsahu, včetně nafotografování vybraných staveb ve 2. pololetí 2026 (II. etapa) a realizací v roce 2027 (III. etapa)

K diskuzi připravili a předkládají:

Gabriela Kocourková a Vlastimil Čevela